

Videokonferencie v rámci európskej elektronickej justície

SK

2009

VIDEOKONFERENCIE V RÁMCI EURÓPSKEJ ELEKTRONICKEJ JUSTÍCIE

ZÁKLADNÉ PRVKY VIDEOKONFERENCIÍ V CEZHRANIČNÝCH SÚDNYCH KONANIACH

Táto brožúra prezentuje informácie o možnostiach, základných technických aspektoch a osvedčených postupoch cezhraničných videokonferencií v súdnych konaniach. (Obsah tejto brožúry vychádza prevažne z *Príručky pre videokonferencie v cezhraničných súdnych konaniach*.)

J V S T I T I A

Poznámka

Obsah tejto príručky, ktorú vypracoval Generálny sekretariát Rady, nie je záväzný pre inštitúcie Európskej únie ani pre členské štáty.

Podrobnejšie informácie môžete získať na oddelení Informácie pre verejnosť útvaru Komunikácia generálneho riaditeľstva F na tejto adrese:

Generálny sekretariát Rady

Rue de la Loi 175

B-1048 Bruxelles

Fax

+32 (0)2 281 49 77

Internet

www.consilium.europa.eu/infopublic

*Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť
odpovede na vaše otázky o Európskej únii*

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Niektorí operátori mobilných sietí nepovoľujú
prístup k číslam 00800 alebo tieto hovory fakturujú.

Mnoho ďalších informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete. Prístup k nim môžete získať na serveri Europa (www.europa.eu).

Bibliografické údaje sa nachádzajú na konci tejto publikácie.

ISBN 978-92-824-2510-7

doi:10.2860/37078

© Európske spoločenstvá, 2009.

Rozmnožovanie povolené len s udaním prameňa.

Printed in Belgium

VYTLAČENÉ NA BIELOM BEZCHLÓROVOM PAPIERI

J V S T I T I A

OBSAH

PREČO VYUŽÍVAŤ VIDEOKONFERENCIE V SÚDNYCH KONANIACH?	5
RÁMEC PRE VIDEOKONFERENCIE	9
VIDEOKONFERENCIE DNES	13
NIEKOĽKO OSVEDČENÝCH POSTUPOV	23
TYPICKÉ SCENÁRE VIDEOKONFERENCIÍ	27
CEZHRANIČNÉ VIDEOKONFERENCIE – OTÁZKY A ODPOVEDE	31
KATALÓG UŽITOČNÝCH INFORMÁCIÍ	37

PREČO VYUŽÍVAŤ VIDEOKONFERENCIE V SÚDNYCH KONANIACH?

Videokonferencie sú užitočným nástrojom, ktorý má potenciál uľahčiť a urýchliť cezhraničné konania a znížiť súvisiace náklady. Hoci je v kontexte európskej elektronickej justície videokonferencia novým pojmom, na vnútroštátnej úrovni sa už široko využíva a na európskej úrovni ho možno ďalej rozvíjať ako súčasť portálu európskej elektronickej justície.

Účelom tejto brožúry je:

- presadzovať a podnecovať využívanie videokonferenčných systémov v cezhraničných i vnútroštátnych súdnych konaniach,
- ilustrovať možnosti a základné technické aspekty videokonferencií a spôsoby ich využitia v súdnych konaniach,
- šíriť informácie o osvedčených postupoch a skúsenostiach členských štátov EÚ, v ktorých sa už videokonferencie využívajú,
- šíriť dostupné informácie o videokonferenciách v EÚ a
- podnecovať sudcov, prokurátorov, advokátov a iných právnikov a rozhodovacích pracovníkov k zväženiu možnosti zavádzania a využívania videokonferenčných systémov vo vnútroštátnych a cezhraničných konaniach.

Videokonferencia (známa aj ako videotelekonferencia) je súbor interaktívnych telekomunikačných technológií, ktoré umožňujú dvom alebo viacerým miestam simultánne komunikovať prostredníctvom dvojsmerného obrazového a zvukového prenosu¹.

1) Vymedzenie pojmu na:
<http://en.wikipedia.org/wiki/Videoconferencing>.

Táto brožúra sa zaoberá využívaním videokonferencií v súdnych konaniach, najmä na súdoch využívajúcich osobitné miestnosti (napr. miestnosť pre svedkov) alebo iné metódy (mobilné alebo prenosné zariadenie alebo štúdio).

V akčnom pláne pre európsku elektronickú justíciu, ktorý schválila Rada v novembri 2008², sa uvádza, že zjednodušovanie a podnecovanie komunikácie medzi justičnými orgánmi a členskými štátmi má osobitný význam (napr. videokonferencie alebo zabezpečené elektronické siete). V akčnom pláne pre európsku elektronickú justíciu sa medzi projektmi, na ktorých by sa malo naďalej pracovať v rokoch 2009 – 2013, uvádza „Lepšie využívanie videokonferencií“.

2) Ú. v. EÚ C 75, 31.3.2009, s. 1.

RÁMEC PRE VIDEOKONFERENCIE

Právny základ

Mohli by sa vo väčšej miere využiť možnosti existujúcich právnych predpisov Spoločenstva, najmä pokiaľ ide o využívanie videokonferencií pri vypočúvaní svedkov, znalcov alebo obetí v súlade s právnymi nástrojmi, ako je

- Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie³ (dohovor z 29. mája 2000, článok 10),
- nariadenie Rady (ES) o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach (č. 1206/2001 z 28. mája 2001, článok 10 ods. 4 a článok 17 ods. 4)⁴,
- smernica Rady o odškodňovaní obetí trestných činov (2004/80/ES z 29. apríla 2004, článok 9 ods. 1)⁵,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES), ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (č. 861/2007 z 11. júla 2007, článok 8 a článok 9 ods. 1)⁶,
- rámcové rozhodnutie Rady z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní (2001/220/SVV z 15. marca 2001, článok 11 ods. 1)⁷.

Vo väčšine členských štátov EÚ sa už uplatňuje väčšina z týchto nástrojov.

3) Ú. v. ES C 197, 12.7.2000, s. 24.

4) Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 1.

5) Ú. v. EÚ L 261, 6.8.2004, s. 15.

6) Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 1.

7) Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 1.

© Fotolia

VIDEOKONFERENCIE DNES

V súčasnosti sú už k dispozícii určité informácie o využívaní cezhraničných videokonferencií v trestných alebo občianskych či obchodnoprávných konaniach. Je jasné, že videokonferencie môžu byť v týchto konaniach užitočným nástrojom. Najdôležitejším spôsobom využitia videokonferencií v cezhraničných konaniach je vykonávanie dôkazov. Videokonferencie sa ukázali byť mimoriadne praktické v prípadoch, keď je potrebné vypočuť zraniteľných alebo zastrašovaných svedkov. Okrem toho sa vypočúvaním znalcov (napríklad z oblasti kriminalistiky alebo

lekárstva) prostredníctvom videokonferencií zabezpečilo efektívnejšie využívanie zdrojov. Vo viacerých krajinách sa preukázal aj praktický význam videokonferencií v správnom konaní.

Stručné informácie o súčasných výsledkoch v EÚ

Na úrovni EÚ existuje viacero iniciatív zameraných na využívanie videokonferencií v súdnom konaní.

Webová stránka Európskej justičnej siete v občianskych a obchodných veciach⁸ obsahuje v bode 7 časti „*Vykonávanie dôkazov a dôkazné prostriedky*“ informácie o konaní videokonferencií v občianskych veciach z väčšiny členských štátov.

Európska justičná sieť v trestných veciach⁹ poskytuje špeciálnu službu nazývanú Atlas, ktorá pomáha potenciálnym používateľom videokonferencií overiť si, či je na inom súde k dispozícii potrebné vybavenie.

Eurojust¹⁰ v posledných dvoch rokoch úspešne využíval videokonferenčnú technológiu v mnohých cezhraničných prípadoch.

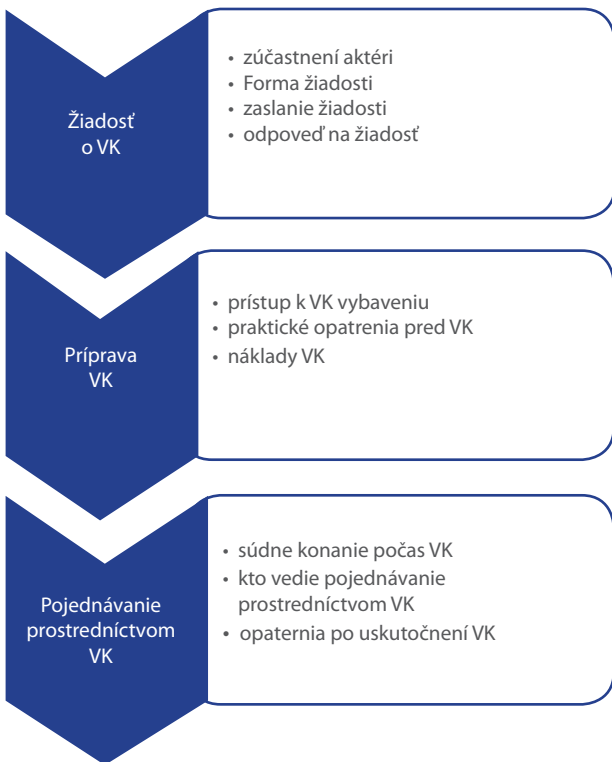
8) http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sk.htm

9) <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

10) <http://www.eurojust.europa.eu/>

Videokonferencie v praxi¹¹

V nasledujúcich kapitolách by sme chceli vysvetliť určité praktické aspekty konania cezhraničných videokonferencií z organizačného hľadiska.

11) Podrobnejšie informácie nájdete v *Príručke pre videokonferencie v cezhraničných súdnych konaniach*.

Žiadosť o videokonferenciu

V občianskych i trestných veciach sa žiadosť podáva pomocou štandardného formulára. Formuláre sú k dispozícii na webových stránkach európskych justičných sietí.¹²

Na žiadosť sa odpovedá prostredníctvom ďalšieho štandardného formulára. V občianskych veciach musí v prípade žiadosti o nepriame vykonanie dôkazov podľa článkov 10 až 12 nariadenia o vykonávaní dôkazov z roku 2001 príslušný dožiadaný súd potvrdiť jej prijatie do siedmich dní. V prípade žiadosti o priame vykonanie dôkazov (článok 17) musí ústredný alebo príslušný orgán informovať žiadajúci súd o tom, či môže žiadosť akceptovať, do tridsiatich dní. V trestných veciach musí dožiadaný členský štát súhlasiť s pojednávaním prostredníctvom videokonferencie, pokiaľ nie je jej použitie v rozpore so základnými zásadami jeho práva a ak má na uskutočnenie tohto pojednávania technické prostriedky.

Príprava videokonferencie

Po akceptovaní žiadosti môže začať praktická príprava. V cezhraničných občianskych a obchodných konaniach hneď potom, ako žiadajúci súd a dožiadaný súd schvália žiadosť podľa článkov 10 až 12 nariadenia o vykonávaní dôkazov z roku 2001, sa dožiadaný súd spojí so svedkom a dohodnú sa na mieste a dátume pojednávania. Ak ústredný orgán alebo iný príslušný orgán dožiadaného členského štátu schváli žiadosť o priame vykonanie dôkazov podľa článku 17, žiadajúci súd oznámi svedkom

12) Európska justičná sieť v občianskych a obchodných veciach http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sk.htm (odkazy v časti Vykonávanie dôkazov a dôkazné prostriedky). Európska justičná sieť v trestných veciach <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/> (odkazy v časti Vzájomná právna pomoc).

dátum, čas a miesto výkonu dôkazov a podmienky účasti. V trestných veciach predvolá v súlade so svojim právnym poriadkom dotknutú osobu justičný orgán dožiadaného členského štátu. Spôsob predvolania dotknutej osoby upravujú vnútroštátne právne predpisy.

Pojednávanie prostredníctvom videokonferencie

Cieľom je, aby videokonferencia čo najviac zodpovedala bežnej praxi na ktoromkoľvek súde, keď sa vypovedá na verejnom zasadnutí. V záujme čo najväčšieho prínosu je potrebné zohľadniť niekoľko rozdielov. Niektoré otázky, ktoré sa považujú za samozrejmé, keď sa vypovedá bežným spôsobom, naberajú pri výpovedi prostredníctvom videokonferencie iný rozmer: napríklad zabezpečenie toho, aby svedok rozumel praktickým aspektom videokonferencie a poznal zúčastnené strany a ich rôzne úlohy.

Keď sa má vypočuť prostredníctvom videokonferencie svedok v zahraničí, je potrebné zohľadniť rozdiely v časovom pásme. Taktiež je potrebné vziať do úvahy vhodnosť pre svedka, strany, ich zástupcov a súd.

Osoby zúčastnené na videokonferencii si musia uvedomiť, že aj pri najmodernejších dostupných systémoch dochádza medzi príjmom obrazu a sprievodného zvuku k miernemu oneskoreniu. Ak sa táto skutočnosť náležite nezohľadní, nestane tendencia „skákať svedkovi do reči“, pretože sa môže stať, že jeho hlas bude naďalej počuť zlomok sekundy po tom, ako sa podľa obrazu bude zdať, že už dohovoril.

Výsluch svedka na vzdialenom mieste by sa mal čo najvernejšie riadiť praxou zaužívanou v prípade prítomnosti svedka v pojednávacej miestnosti. Počas výsluchu musí svedok vidieť právneho zástupcu kladúceho otázky a tiež akúkoľvek inú osobu (či už iného právneho zástupcu alebo sudcu), ktorá komentuje jeho výpoveď.

Z hľadiska zraniteľných a zastrášaných svedkov možno videokonferencie považovať za prostriedok obmedzenia stresu a nepohodlia, ktoré by mohla spôsobiť náročná cesta na zahraničný súd. Na účely výpovede pre zahraničný súd môže byť vhodnejšia ako pojednávacia miestnosť samostatná miestnosť pre svedkov.

Disponibilita súdnych znalcov sa považuje za jednu z príčin omeškania v občianskom konaní (napr. lekárske znalci a psychológovia v prípadoch opatrovníctva alebo starostlivosti o dieťa), ako aj v trestnom konaní (napríklad súdni alebo počítačovní znalci). Používaním videokonferenčného vybavenia sa pre súdy zvýši flexibilita, pokiaľ ide o čas a spôsob výpovede súdnych znalcov z iných členských štátov. Pri vypočúvaní súdnych znalcov sa odporúča skontaktovať sa so znalcom ešte pred pojednávaním, aby sa zistilo, aké technické vybavenia môže byť počas pojednávania potrebné (napríklad kamera na dokumenty, zvukové alebo obrazové zariadenia atď.).

Pokiaľ ide o využívanie tlmočníkov, mala si sa venovať pozornosť aj tomu, či má byť tlmočník v priestoroch žiadajúceho súdu alebo na dislokovanom mieste (alebo na nejakom treťom mieste).

Pri cezhraničných videokonferenciách sa najčastejšie využíva konzekutívne tlmočenie. Využitie simultánneho tlmočenia je náročnejšie, pretože si vyžaduje tlmočnicke kabínky, slúchadlá pre účastníkov a presnú obsluhu mikrofónov. Je potrebné zdôrazniť, že tlmočník potrebuje mať s osobou, ktorej reč tlmočí, riadny očný kontakt.

Niekedy počas výpovede svedka príde vhod, ak sa predložia dodatočné dokumenty. Pre takéto prípady je vhodná kamera na dokumenty. Kamera na dokumenty však nie je vhodná na súkromnú diskusiu klienta a právnik o predložených dokumentoch. Preto môže byť jednoduchšie použiť faxovanú kópiu. V záujme flexibilného využitia faxových zariadení sa žiadajúcemu a dožiadanému orgánu odporúča, aby si pred začiatkom videokonferencie vymenili presné a aktuálne informácie o faxových číslach.

Z dlhodobého hľadiska možno videokonferencie dopĺňať spoločnými dokumentačnými archívmi alebo servermi. Tieto možnosti sa na výmenu informácií používajú čoraz viac, avšak v kontexte justície je potrebné venovať osobitnú pozornosť tomu, aby boli takéto archívy bezpečné a dostupné iba pre oprávnené strany zapojené do daného prípadu.

Technické aspekty videokonferencií

Vybavenie na videokonferencie je v súčasnosti veľmi flexibilné a ľahko ovládateľné. Napriek tomu by mali byť všetky zložky vybavenia čo najviac štandardizované z hľadiska druhov vybavenia a konfigurácie. V záujme uľahčenia použitia vybavenia by sa

pokiaľ možno malo zabezpečiť, aby bolo vybavenie rozostavené vo všetkých druhoch miestností rovnako. Videokonferenčné vybavenie, či už vyvinuté individuálne alebo ako systém v balíku, by malo spĺňať minimálne priemyselné normy, aby sa uľahčila interoperabilita v cezhraničnom spojení. Jednotlivé technické normy sú podrobne opísané v *Príručke pre videokonferencie v cezhraničných súdnych konaniach*.

- *Rozostavenie vybavenia:* Vybavenie (najmä kamery a mikrofóny) sa musí rozostaviť tak, aby bolo potrebné len minimálne upravovať existujúcu vzájomnú orientáciu účastníkov v pojednávacej miestnosti. Vybavenie by sa malo rozostaviť tak, aby sa v príslušnej pojednávacej miestnosti mohlo prejednávať aj bez videokonferencie.
- *Zrozumiteľnosť:* Reč musí byť ihneď zrozumiteľná. Počas videokonferencie sa nesmú stratiť žiadne slová. Zvuk musí byť neprerušovaný a nesmie byť počuť žiadne vonkajšie ruchy ani praskanie. Musia byť splnené určité požiadavky v súvislosti so synchronizáciou hlasu a pohybu pier (omeškanie menej ako 0,15 sekundy). Okrem toho je potrebné zabezpečiť potlačenie ozveny a čo najviac obmedziť šum pozadia a dozvuk.
- *Mikrofóny* by sa mali rozostaviť tak, aby sa zvuk v druhej miestnosti neskresľoval šumom pozadia. V prípade využívania tlmočenia by sa mal naraz používať iba jeden mikrofón. Pri simultánnom používaní mikrofónov dochádza k skresľovaniu tlmočenia (najmä pri simultánnom tlmočení).

Mobilné vybavenie – zvýšená flexibilita

Použitie videokonferencií pri vypočúvaní svedkov možno uľahčiť pomocou doplnkových sád mobilného vybavenia (obrazovka + kamera + reproduktor + mikrofón + doplnky). Mobilné vybavenie sa ľahko presúva z miesta na miesto a je flexibilné z hľadiska použitia. Pri mobilnom vybavení sa očakáva viac obmedzení ako pri pevnom (napríklad pokiaľ ide o počet účastníkov, ktorých možno jasne snímať zároveň). Mobilné vybavenie možno používať na vypočúvanie svedkov na špecifických miestach, ako sú väznice alebo nemocnice, ako aj v prípade poruchy vybavenia ako dočasnú náhradu pevného vybavenia.

Pripojenie – obsluha videokonferenčného systému

Obsluha videokonferenčného systému by mala byť užívateľsky čo najvhodnejšia (t. j. čo najjednoduchšia), a mala by preto pozostávať len z obmedzeného počtu úkonov, ako je napríklad: zapínanie a vypínanie kamier a mikrofónov, nadviazanie spojenia cez ponukové menu, nastavenie cez menu aplikácií, ukončenie spojenia a prihlásenie/odhlásenie. Zvyčajne sa nadväzuje spojenie medzi dvoma miestami (z bodu do bodu). V niektorých prípadoch môže byť potrebné nadviazať spojenie medzi viacerými miestami súčasne (viacbodové). Spojenie možno nadviazať prostredníctvom tretej sprostredkovateľskej strany.

NIEKOĽKO OSVEDČENÝCH POSTUPOV

Vytvorenie systému rezervácie videokonferencií – Rakúsko

Rakúsko vytvorilo pre vnútroštátne súdy centralizovaný systém rezervácie videokonferencií. Systém je k dispozícii všetkým vnútroštátnym súdom a umožňuje priamo rezervovať pojednávacie miestnosti s videokonferenčným vybavením.

Zabezpečenie flexibility videokonferencií – Fínsko

Fínsko začalo inštalovať rôzne druhy videokonferenčného vybavenia na rôzne účely. Na pojednávanie súdu slúži kompletná sada s kamerami a obrazovkami s kvalitným obrazom s vysokým rozlíšením. Na predsúdne konanie je určená samostatná sada do zasadacích miestností. Na vypočúvanie svedkov slúži základná sada s terminálom, kamerou a mikrofónom. Na mobilné použitie, napríklad v sociálnych centrách, nemocniciach, azylových centrách atď., je k dispozícii prenosná sada, ktorá obsahuje prenosný počítač so softvérom a kamerou.

Pomoc zraniteľným svedkom – Spojené kráľovstvo

V Spojenom kráľovstve sa v rámci centrálne financovaných vnútroštátnych projektov vybudovali v zopár úradoch podpory obetí a policajných staniach videokonferenčné spojenia z dislokovaných miestností pre svedkov.

Využívanie tlmočenia počas videokonferencií – Nemecko

Príležitostne sa do videokonferenčného vybavenia začleňuje zariadenie na simultánne tlmočenie, aby sa v konaniach, v ktorých viacero obžalovaných hovorí cudzím jazykom, mohol využiť tlmočník. Tlmočenie prostredníctvom videokonferenčného spojenia sa v záujme zníženia nákladov využíva aj v správnych súdnych konaniach.

Urýchlenie procesu – Spojené kráľovstvo

Virtuálny súd vo forme obrazového spojenia medzi súdom a policajnou stanicou umožňuje v jednoduchých prípadoch uskutočniť prvé výsluchy do 2 – 3 hodín od obvinenia a má potenciál uskutočniť v jeden deň veľký počet prvých výsluchov. Rýchlosť procesu sa ukázala byť prínosom v prípadoch domáceho násilia a mala by zabezpečiť promptnejšiu pomoc mnohým obetiam a svedkom.

Ďalšie osvedčené postupy

Osvedčené postupy a úspešné príklady zavádzania a využívania videokonferenčných systémov v súdnych konaniach sa budú neustále zbierať a prezentovať v ďalších vydaniach tejto príručky a v *Príručke pre videokonferencie v cezhraničných súdnych konaniach* na účely súdov a právnikov.

TYPICKÉ SCENÁRE VIDEOKONFERENCIÍ

Vypočúvanie svedkov

Anna bola svedkom trestného činu a súd ju predvolal, aby svedčila proti podozrivému.

Hoci sa Anny daný incident priamo nedotkol, utrpela pri ňom vážnu traumu a v súčasnosti sa lieči na psychiatrii. Jej doktor odporúča, aby Anna neabsolvovala náročnú cestu, a zásadne namieta proti jej vypovedaniu pred súdom, najmä v prítomnosti obžalovaného.

Keďže psychiatrický ústav už disponuje vhodným videokonferenčným vybavením, súd súhlasil s uskutočnením videokonferencie a vyslal na miesto sudcu. Vďaka tomu sa môže výsluch uskutočniť v príjemnom prostredí a Anna nemusí cestovať.

Priame audiovizuálne spojenie medzi súdom, na ktorom sa konanie vedie, a dislokovaným zariadením, v ktorom sa nachádza svedok, sa nadviaže iba po dobu Anninej výpovede a keďže na oboch miestach je už k dispozícii potrebné vybavenie, náklady sú minimálne.

Vypočúvanie znalcov

Doktor Abraham Knowall je znalec z oblasti genetiky predvolaný, aby poskytol znalecký posudok v súvislosti s dôkazmi v dvoch trestných veciach. Problém je ale v tom, že doktor Knowall žije v Dubline a má sa dostaviť pred súd v Berlíne a v Ľubľane. Ďalšou komplikáciou je, že najvodnejší čas by bol v oboch prípadoch rovnaký deň – výpoveď v Berlíne je naplánovaná na ráno a výpoveď v Ľubľane v ten istý deň na poludnie.

Vďaka videokonferencii môže byť doktor Knowall súčasne na troch rôznych miestach, stačí mu iba presunúť sa do centra Dublinu, pretože súd je iba niekoľko kilometrov od jeho domu.

Doktor Knowall sa jednoducho dostaví o 8.45 hod. na dublinský súd, kde ho odvedú do videokonferenčnej miestnosti, v ktorej ho privíta miestny sudca. O 9.00 hod. sa nadviaže videokonferenčné spojenie so súdom v Berlíne a nemecký sudca po stručnom úvode predvolá doktora Knowalla ako prvého

svedka dňa. Približne o 10.00 hod. sa výsluch, po ktorom nasledoval krížový výsluch vedený oboma právnymi zástupcami, končí a videokonferenciu možno ukončiť.

Doktor Knowall a írsky sudca si teraz môžu dať skorý obed. Približne o 11.45 hod. sa doktor Knowall so sudcom vracajú na dublinský súd a môže sa začať videokonferencia s ľubľanským súdom, na ktorom má doktor Knowall znova poskytnúť znalecký posudok v trestnej veci.

Počas krížového výsluchu pred ľubľanským súdom predloží právny zástupca obžalovaného ako dôkaz dokument, ktorý predtým doktor Knowall nedostal a ktorý nie je v Dubline k dispozícii.

Po tomto výsluchu sa môže doktor Knowall vrátiť do svojho laboratória a pracovať, pretože vďaka videokonferencii nemusel kvôli hodine pred súdom v Berlíne a ďalšej hodine pred súdom v Ľubľane cestovať z Dublinu do Berlína a odtiaľ do Ľubľany a späť do Dublinu, čo by mu trvalo niekoľko dní.

CEZHRANIČNÉ VIDEOKONFERENCIE – OTÁZKY A ODPOVEDE

- 1) *Možno videokonferencie využívať medzi všetkými členskými štátmi EÚ?*

Áno, v praxi vykonala právne nástroje v občianskych a trestných konaniach väčšina členských štátov EÚ.

- 2) *Možno videokonferencie využívať so súdmi mimo Európskej únie?*

Áno, ak je to právne prípustné, ak tieto súdy súhlasia a ak majú potrebné vybavenie.

- 3) *Je videokonferencia ponukou, ktorú váš súd nemôže odmietnuť?*

Áno, dožiadaný členský štát musí s videokonferenciou súhlasiť, ak takéto pojednávanie nie je v rozpore so základnými zásadami jeho právneho poriadku a ak je na uskutočnenie takéto pojednávania technicky spôsobilý.

- 4) *Kto hradí náklady na videokonferenciu?*

Náklady znalcov, tlmočníkov a výdavky na komunikačné spojenia môže zvyčajne uhradiť dožiadanému členskému štátu žiadajúci členský štát.

- 5) *Existujú pravidlá stanovujúce, kde sa má nachádzať tlmočník (prítomný na mieste alebo dislokovaný)?*

Nie, ale v trestných veciach sa odporúča, aby bol tlmočník v rovnakej pojednávacej miestnosti ako svedok. Prítomnosť tlmočníka v rovnakej pojednávacej miestnosti sa odporúča najmä pri videokonferenčnom výsluchu obvinených.

- 6) *Možno o videokonferenciu požiadať telefonicky?*

Nie, žiadosť súvisiaca s vykonávaním dôkazov sa podáva pomocou štandardných formulárov. Možno ju zaslať poštou, faxom (všetky členské štáty) alebo e-mailom (nie do všetkých členských štátov).

- 7) *Môže svedok hovoriť svojím rodným jazykom?*

Áno, ak si to želá. V prípade potreby bude prítomný tlmočník.

- 8) *Kto zodpovedá za pojednávanie prostredníctvom videokonferencie?*

V občianskom konaní je to sudca dožiadaného súdu (s výnimkou priameho vykonania dôkazov, za ktoré zodpovedá sudca žiadajúceho súdu). V trestných veciach je to sudca alebo prokurátor žiadajúceho súdu.

- 9) *Je možné počas pojednávania prostredníctvom videokonferencie predložiť dokumenty v papierovej podobe?*

Áno, ak sa používajú kamery na dokumenty. Ak k dispozícii nie sú, na výmenu papierových dokumentov je možné použiť fax. V budúcnosti budú bežnejšie pokročilejšie spôsoby použitia dokumentačných serverov.

- 10) *Môže sa pojednávanie prostredníctvom videokonferencie uskutočniť inde ako v pojednávacích miestnostiach?*

Áno, napríklad keď je svedok vo väzbe, v nemocnici, v cele predbežného zadržania alebo keď sa jediné videokonferenčné vybavenie v krajine nachádza na diplomatickom zastúpení.

- 11) *Je potrebné kupovať vybavenie na cezhraničnú videokonferenciu medzi súdmi?*

Nie, ak sa žiadajúci a dožiadaný súd dohodnú, vybavenie na pojednávanie možno zabezpečiť. Taktiež je možné použiť aj videokonferenčné vybavenie iných inštitúcií.

- 12) *Je na obsluhu vybavenia potrebný technik?*

Nie, vybavenie môžu obsluhovať súdni úradníci a sudcovia, pretože zvyčajne obsahuje dotykovú obrazovku s jednoduchým ovládaním, vopred nastavené kamery atď.

- 13) *Je pojednávanie prostredníctvom videokonferencie potrebné zaznamenať?*

Potreba zaznamenať pojednávanie (zvuk alebo obraz alebo oboje) zvyčajne závisí od vnútroštátneho práva (trestné poriadky atď.).

- 14) *Je možné chrániť totožnosť zraniteľných alebo zastrašovaných svedkov?*

Áno, počas výsluchu sa napríklad môže pozastaviť obrazové spojenie alebo sa môže závesom alebo inak zahaliť tvár svedka.

- 15) *Aké prináša videokonferencia bezpečnostné riziká?*

Záleží od infraštruktúry súdu alebo inej zainteresovanej inštitúcie. Ak je videokonferencia obmedzená na určitých užívateľov, využíva spojenia ISDN alebo adresy IP chránené firewallom a autentifikáciu spojenia s druhou stranou, potom je dostatočne kontrolovaná a bezpečná.

- 16) *Existuje nejaká vhodná alternatíva videokonferencie šetrná k životnému prostrediu?*

Bohužiaľ nie.

KATALÓG UŽITOČNÝCH INFORMÁCIÍ

Dostupné informácie o cezhraničných
videokonferenciách.

Európska justičná sieť v občianskych a obchod-
ných veciach:

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sk.htm

(odkazy v časti Vykonávanie dôkazov a dôkazné
prostriedky)

Európska justičná sieť:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

(odkazy v časti Mutual Legal Assistance)

Studie zum Stand des Einsatzes von Informations- und Kommunikationstechnologien (IuK) in der Justiz der EU-Mitgliedstaaten. Správa, ktorú vypracovala Európska EDV-Akademie des Rechts gGmbH – Európska akadémia elektronickej justície v máji 2007. K dispozícii na info@eear.eu

Štúdie z oblasti justičnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Štúdia o uplatňovaní nariadenia Rady (ES) č. 1206/2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

“Videoconferencing in Criminal Proceedings: Legal and Empirical Issues and Directions for Research” (článok od Molly Treadway Johnson a Elizabeth C. Wiggins, uverejnený v LAW & POLICY, zv. 28, č. 2, apríl 2006).

Rada Európskej únie

**VIDEOKONFERENCIE V RÁMCI EURÓPSKEJ
ELEKTRONICKEJ JUSTÍCIE**

**ZÁKLADNÉ PRVKY VIDEOKONFERENCIÍ V CEZHRANIČNÝCH
SÚDNYCH KONANIACH**

2009 — 38 S. — 10 x 21,0 cm

ISBN 978-92-824-2510-7

doi:10.2860/37078

QC-78-09-986-SK-C

Ako je možné získať publikácie EÚ?

Publikácie na predaj:

- prostredníctvom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- u vášho kníhkupca s uvedením názvu, vydavateľstva a/alebo čísla ISBN;
- priamo prostredníctvom jedného z našich obchodných zástupcov.

Kontaktné údaje na týchto obchodných zástupcov je možné získať na webovej stránke <http://bookshop.europa.eu> alebo zaslaním faxu na +352 2929-42758.

Bezplatné publikácie:

- prostredníctvom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastúpeniach alebo delegáciách Európskej komisie.

Kontaktné údaje na tieto zastúpenia alebo delegácie EK je možné získať na webovej stránke <http://ec.europa.eu/> alebo zaslaním faxu na +352 2929-42758.

■ Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-824-2510-7

9 789282 425107